رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

فَضَائِلُ وَآدَابُ المَسْجِدِ النَّبَوِيِّ وَأَحْكَامُ زِيَارَةِ قَبْرِ النَّبِيِّ ﷺ وَقَبْرَي صَاحِبَيْهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا

فيتنامي

Tiếng Việt

Những Ưu Việt, Các Lễ Nghĩa Của Masjid Nabawi, Cung Quy Tắc Viếng Thăm Mộ Nabi ﷺ Và Mộ Hai Vị Bạn Đồng Hành Của Người - cầu Allah hài lòng về hai vị đó -

Ban Khoa học thuộc
Ban Quản lý Vụ việc Tôn giáo của
Masjid Al-Haram và Masjid An-Nabawi

فَضَائِلُ وَآدَابُ المَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

وَأَحْكَامُ زِيَارَةِ قَبْرِ النَّبِيِّ ﷺ

وَقَبْرَي صَاحِبَيْهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا

Những Ưu Việt, Các Lễ Nghĩa Của Masjid Nabawi, Cung Quy Tắc Viếng Thăm Mộ Nabi ﷺ Và Mộ Hai Vị Bạn Đồng Hành Của Người - cầu Allah hài lòng về hai vị đó –

اللَّجْنَةُ العِلْمِيَّةُ

بِرِئَاسَةِ الشُّؤُونِ الدِّينِيَّةِ بِالمَسْجِدِ الحَرَامِ وَالمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

Ban Khoa học thuộc Ban Quản lý Vụ việc Tôn giáo của Masjid Al-Haram và Masjid An-Nabawi

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Những Ưu Việt, Các Lễ Nghĩa Của Masjid Nabawi, Cung Quy Tắc Viếng Thăm Mộ Nabi ﷺ Và Mộ Hai Vị Bạn Đồng Hành Của Người - cầu Allah hài lòng về hai vị đó -

Lời Mở Đầu

Alhamdulillah, xin tạ ơn Allah, Chủ Tể của vũ trụ và vạn vật. Cầu xin Allah ban bình an và phúc lành cho Vị được phái đến như một hồng ân cho vũ trụ và vạn vật, cho gia quyến của Người, các Sahabah của Người, và những ai noi theo Sunnah của Người và bước theo sự chỉ đạo của Người cho đến Ngày Tận Thế:

Đây là một thông điệp ngắn gọn, bao gồm những đức tính quan trọng nhất của Masjid Nabawi, lễ nghĩa khi viếng thăm nơi đó, cũng như khi viếng thăm mộ của Nabi và mộ của hai người bạn đồng hành của Người ﷺ. Chúng tôi đã biên soạn nó cho những du khách đến viếng thăm Masjid Nabawi, để họ có được kiến thức và sự sáng suốt về đức tính của Masjid của Nabi ﷺ, và về lễ nghĩa khi viếng thăm cũng như cầu nguyện tại đó. Cầu xin Đấng Hào Phóng, Đấng Ban Ân làm cho nó trở nên hữu ích, tốt đẹp và hoàn toàn chân thành vì Ngài. Quả thật, Ngài là Đấng Tốt nhất được cầu xin và là Đấng Hào Phóng

nhất được trông cậy.

Ủy Ban Khoa Học

Thứ nhất: Những sự ưu việt của Masjid An-Nabawi

Allah Tối Cao phán:

﴿وَرَبُّكَ يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخۡتَارُۗ مَا كَانَ لَهُمُ ٱلۡخِيَرَةُۚ سُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٦٨﴾

{Thượng Đế của Ngươi (Thiên Sứ Muhammad) tạo hóa và lựa chọn bất cứ thứ gì Ngài muốn. Họ (những kẻ thờ đa thần) không có một sự lựa chọn nào (trong việc phản kháng lại Ngài). Quang vinh và trong sạch thay Allah, Ngài Tối Cao vượt hẳn những kẻ mà họ đã tổ hợp chúng với Ngài.} (chương 28 – Al-Qasas, câu 68) Allah đã chọn nơi này để làm Masjid cho Nabi của Ngài ﷺ và đã dành riêng cho nó nhiều ân phước, trong đó gồm:

Là một trong ba Masjid được phép đến thăm viếng:

Abu Huroiroh thuật lời Nabi ﷺ:

«لَا تُشَدُّ الرِّحَالُ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ: مَسْجِدِي هَذَا، وَمَسْجِدِ الحَرَامِ، وَمَسْجِدِ الأَقْصَى».

{Không được thực hiện bất kỳ cuộc du hành nào ngoại trừ để đến ba Masjid: Masjid này của Ta,

Masjid Al-Haram và Masjid Al-Aqsa.}[1].

rằng lễ nguyện Salah trong đó tốt hơn một ngàn lễ nguyện Salah trong các Masjid khác ngoại trừ Masjid Al-Haram:

Ông Abu Huroiroh thuật lại lời Nabi ﷺ:

«صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيمَا سِوَاهُ، إِلَّا المَسْجِدَ الحَرَامَ».

{Một lễ nguyện Salah trong Masjid này của Ta tốt hơn một ngàn lễ nguyện Salah trong các Masjid khác, ngoại trừ Masjid Al-Haram.}[2].

Đó là Masjid được xây dựng dựa trên nền tảng kính sợ (Allah) ngay từ ngày đầu tiên:

Ông Abu Sa'ed Al-Khudri thuật lại: Tôi đã đến gặp Thiên Sứ của Allah ﷺ trong nhà của một trong những người vợ của Người, và tôi thưa: Thưa Thiên Sứ của Allah, Masjid nào trong hai Masjid đã được xây dựng trên nền tảng của sự ngoan đạo? Người liền lấy một nắm sỏi, đập xuống đất rồi nói:

«هُوَ مَسْجِدُكُمْ هَذَا» لِمَسْجِدِ المَدِينَةِ.

{Chính là Masjid này của quí vị} (ý chỉ Masjid của Madinah)[3].

Phần thưởng của người tìm kiếm kiến thức giống như phần thưởng của người chiến đấu vì con đường chính nghĩa của Allah:

---

[1] Do Al-Bukhari, số (1189), và Muslim, số (1397) và lời Hadith của Muslim.

[2] Al-Bukhari ghi số (1190) và Muslim ghi số (1395) và lời Hadith của Al-Bukhari.

[3] Do Muslim ghi số (1398).

Ông Abu Huroiroh thuật lại: Tôi đã nghe Thiên Sứ của Allah ﷺ nói:

«مَنْ جَاءَ مَسْجِدِي هَذَا، لَمْ يَأْتِهِ إِلَّا لِخَيْرٍ يَتَعَلَّمُهُ أَوْ يُعَلِّمُهُ، فَهُوَ بِمَنْزِلَةِ المُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللهِ، وَمَنْ جَاءَ لِغَيْرِ ذَلِكَ، فَهُوَ بِمَنْزِلَةِ الرَّجُلِ يَنْظُرُ إِلَى مَتَاعِ غَيْرِهِ».

{Ai đến Masjid này của Ta, không đến vì điều gì khác ngoài một điều tốt để học hoặc để dạy, thì y được xem là một chiến binh trên con đường chính nghĩa của Allah, và ai đến vì điều khác, thì y giống như một người nhìn vào tài sản của người khác.}[1]

Trong đó có Rawdah cao quý:

Abu Huroiroh dẫn lời Nabi ﷺ:

«مَا بَيْنَ بَيْتِي وَمِنْبَرِي رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الجَنَّةِ، وَمِنْبَرِي عَلَى حَوْضِي».

{Giữa nhà Ta và bục giảng của Ta là một khu vườn của các khu vườn Thiên Đàng, và bục giảng của Ta ở trên Hồ nước của Ta}[2].

Thứ hai: Sự khuyến khích viếng thăm Masjid Nabawi

Vì những hồng phúc này và các hồng phúc khác, việc viếng thăm Masjid Nabawi được khuyến khích để hành lễ Salah và thờ phượng tại đó.

- Việc viếng thăm Masjid Nabawi trước hoặc sau Hajj là Sunnah đối với người hành hương và những người khác, và chuyến viếng thăm này không phải

[1] Do Ibnu Majah ghi số (227) với đường truyền xác thực.
[2] Al-Bukhari, số (1195), và Muslim, số (1390).

là một trong những điều kiện, trụ cột hay nghĩa vụ của Hajj, cũng như không có bất kỳ mối liên hệ nào với nó.

- Việc đến thăm Masjid của Nabi ﷺ không yêu cầu một số lượng lễ Salah cụ thể, hoặc một thời gian lưu trú nhất định tại Madinah, mà việc thăm viếng được xem là hoàn tất chỉ với một lễ Salah, dù là lễ bắt buộc hay tự nguyện. Tuy nhiên, số lượng lễ Salah được hành lễ tại đó càng nhiều thì phần thưởng càng lớn.

- Người đến thăm Masjid Nabawi được khuyến khích dâng tất cả các lễ nguyện Salah bắt buộc cũng như các lễ nguyện tự nguyện trong đó; bởi vì như đã đề cập, lễ nguyện Salah tại đó tốt hơn một nghìn lễ nguyện Salah trong các Masjid khác, ngoại trừ Masjid Al-Haram.

Thứ ba: Lễ nghĩa viếng thăm Masjid Nabawi

Khi người Muslim đến Masjid Nabawi, thì được khuyến khích tuân thủ các lễ nghi phép tắc theo giáo luật, liên quan đến các Masjid nói chung và Masjid Nabawi nói riêng, đó là:

Đến Masjid với sự thanh thản và trang nghiêm, trong tình trạng thanh sạch, với diện mạo tốt đẹp và hương thơm dễ chịu; theo lời thuật của Abu Huroiroh rằng Thiên Sứ của Allah ﷺ đã nói:

«إِذَا ثُوِّبَ لِلصَّلَاةِ فَلَا تَأْتُوهَا وَأَنْتُمْ تَسْعَوْنَ، وَأْتُوهَا وَعَلَيْكُمُ السَّكِينَةُ، فَمَا

أَدْرَكْتُمْ فَصَلُّوا، وَمَا فَاتَكُمْ فَأَتِمُّوا، فَإِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا كَانَ يَعْمِدُ إِلَى الصَّلَاةِ فَهُوَ فِي صَلَاةٍ».

{Khi tiếng Azdan được xướng lên, thì đừng vội vã đi đến đó, và hãy đến đó trong sự bình tĩnh. Hãy hành lễ Salah bất cứ gì các ngươi bắt kịp, và hoàn tất bất cứ gì các ngươi bỏ lỡ, bởi vì quả thật khi một người trong các ngươi đang trên đường đến lễ Salah thì y đang ở trong Salah}[1]. Ông Abu Sa'ed Al-Khudri thuật lại rằng Thiên Sứ của Allah ﷺ nói:

«الغُسْلُ يَوْمَ الجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ، وَأَنْ يَسْتَنَّ، وَأَنْ يَمَسَّ طِيبًا إِنْ وَجَدَ».

{Việc tắm vào ngày thứ Sáu là bắt buộc đối với mỗi người trưởng thành, người đó nên làm sạch răng miệng và xức nước hoa nếu có.}[2], Đối với người phụ nữ, khi đến Masjid, nàng bắt buộc phải ăn mặc kín đáo và không được phép xức dầu thơm hay nước hoa, theo lời của Nabi ﷺ:

«إِذَا شَهِدَتْ إِحْدَاكُنَّ المَسْجِدَ فَلَا تَمَسَّ طِيبًا».

{Nếu một trong các chị em đến Masjid, các cô không được dùng dầu thơm.}[3]

Bước chân phải khi vào Masjid Nabawi, và đọc Du'a vào Masjid. Người viếng thăm được khuyến khích bước vào Masjid Nabawi bằng chân phải,

---

[1] Al-Bukhari, số (636), và Muslim, số (602).

[2] Al-Bukhari, số (846), và Muslim, số (858), và Al-Muhtalim là người đã trưởng thành.

[3] Do Muslim ghi số (443).

giống như các Masjid khác, và đọc lời Du'a này:

«بِسْمِ اللَّهِ، وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ».

«Bis mil lah, was sa la mu 'a la ro su lil lah, Ol lo hum magh fir li zdu nu bi waf tah li ab wa ba roh ma tik» - (Ý nghĩa: Nhân danh Allah, và cầu xin sự bình an cho Thiên Sứ của Allah. Lạy Allah, xin Ngài tha thứ mọi tội lỗi cho bề tôi và xin hãy mở các cánh cửa khoan dung độ lượng của Ngài cho bề tôi)[1], Và Người nói tương tự:

«أَعُوذُ بِاللَّهِ العَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ القَدِيمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ».

{A 'u zdu bil la hil 'A zim, wa bi waj hi hil Ka rim, wa sul to ni hil Qo đim, mi nash shay to nir ro jim} Ý nghĩa: {Bề tôi cầu xin sự che chở từ nơi Allah Vĩ Đại, nơi Gương Mặt Cao Quý của Ngài, và nơi Vương Quyền vĩnh cửu của Ngài, khỏi Shaytan bị nguyền rủa.}[2]

Thực hiện lễ nguyện chào Masjid: Theo Sunnah, người vào Masjid Nabawi để dâng lễ Salah thì nên thực hiện hai Rak'ah chào Masjid trước khi ngồi. Theo lời thuật của Abu Qatadah Al-Harith bin Rib'i Al-Ansari, ông kể rằng Nabi ﷺ đã nói:

«إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمُ المَسْجِدَ، فَلَا يَجْلِسْ حَتَّى يُصَلِّيَ رَكْعَتَيْنِ».

[1] Do Ibnu Majah ghi số (771) với đường truyền Sahih.
[2] Do Abu Dawood ghi số (466), với đường truyền xác thực.

{Nếu một trong các ngươi vào Masjid, y không được ngồi xuống cho đến khi y hành lễ Salah hai Rak'ah.}[1]

Khuyến khích việc siêng năng hành lễ Salah ở các hàng đầu tiên; bởi vì hồng phúc to lớn chứa đựng trong đó, và điều đó chỉ có được bằng cách đến sớm, theo Hadith do Abu Huroiroh thuật lại rằng Thiên Sứ của Allah ﷺ đã nói:

«لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي النِّدَاءِ وَالصَّفِّ الأَوَّلِ، ثُمَّ لَمْ يَجِدُوا إِلَّا أَنْ يَسْتَهِمُوا عَلَيْهِ لَاسْتَهَمُوا».

{Nếu mọi người biết những gì có trong cuộc gọi và hàng đầu tiên, và sau đó họ không còn lựa chọn nào khác ngoài việc rút thăm để có được nó thì chắc chắn họ sẽ làm như vậy}[2], và Người ﷺ nói với các Sahabah của Người:

«تَقَدَّمُوا فَأْتَمُّوا بِي، وَلْيَأْتَمَّ بِكُمْ مَنْ بَعْدَكُمْ، لَا يَزَالُ قَوْمٌ يَتَأَخَّرُونَ حَتَّى يُؤَخِّرَهُمُ اللهُ».

{Hãy tiến lên và noi theo Ta, và để những người sau các ngươi noi theo các ngươi. Sẽ có một nhóm người vẫn cứ ở lại phía sau cho đến khi Allah cũng để họ ở lại phía sau.}[3]

Còn đối với phụ nữ, điều tốt nhất cho họ là hành lễ Salah ở những hàng sau cùng và tránh xa đàn ông,

---

[1] Al-Bukhari, số (1171), và Muslim, số (714).
[2] Al-Bukhari, số (615), và Muslim, số (437).
[3] Do Muslim ghi số (438).

theo Hadith do ông Abu Huroiroh thuật lại, ông nói: Thiên Sứ của Allah ﷺ đã nói:

«خَيْرُ صُفُوفِ الرِّجَالِ أَوَّلُهَا، وَشَرُّهَا آخِرُهَا، وَخَيْرُ صُفُوفِ النِّسَاءِ آخِرُهَا، وَشَرُّهَا أَوَّلُهَا».

{Hàng tốt nhất dành cho nam (trong Salah) là hàng đầu tiên, hàng xấu nhất cho họ là hàng cuối cùng; hàng tốt nhất dành cho nữ là hàng cuối cùng và hàng xấu nhất cho họ là hàng đầu tiên.}[1], Tuy nhiên, nếu họ hành lễ Salah riêng, hoặc có một vách ngăn giữa họ và nam giới, giống như trường hợp tại Masjid Nabawi, thì hàng tốt nhất của họ là hàng đầu tiên; bởi vì nguyên nhân của vấn đề đó đã không còn.

Hành lễ Salah ở phía sau Imam, và cẩn trọng không được tiến lên trước Imam; bởi Hadith của Abu Huroiroh thuật lại rằng Nabi ﷺ đã nói:

«إِنَّمَا جُعِلَ الإِمَامُ لِيُؤْتَمَّ بِهِ».

{Thực ra Imam được lập ra là để được noi theo.}[2]

Người hành lễ Salah không được phép đứng trước Imam, ngoại trừ trong trường hợp cần thiết và Masjid đã chật kín người hành lễ đến mức không tìm được nơi nào để hành lễ Salah ngoài vị trí ở phía trước Imam.

Cần phải quan tâm đến việc lấp đầy các khoảng

[1] Do Muslim ghi số (440).
[2] Do Al-Bukhari, số (722), và Muslim, số (417).

trống giữa các hàng và chỉnh chúng cho thẳng, nhưng phải cẩn thận tránh việc chen lấn và làm phiền người khác, bước qua đầu họ, và đi ngang qua trước những người đang hành lễ Salah; bởi vì điều đó sẽ khiến người đó phạm tội.

Hành lễ Salah tại Rawdah cao quí dành cho người nào có thể làm được; bởi vì Hadith của Abu Huroiroh thuật lại rằng Nabi ﷺ đã nói:

«مَا بَيْنَ بَيْتِي وَمِنْبَرِي رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الجَنَّةِ، وَمِنْبَرِي عَلَى حَوْضِي».

{Giữa nhà Ta và bục giảng của Ta là một khu vườn của các khu vườn Thiên Đàng, và bục giảng của Ta ở trên Hồ Nước của Ta.}[1].

Không có ghi nhận nào về một ân phước cụ thể cho việc hành lễ Salah tại Rawdah, nhưng đã được xác thực rằng nơi đó là một khu vườn trong số các khu vườn của Thiên Đàng - như được nêu trong Hadith của Abu Huroiroh và các hành vi thờ phượng được ưu việt hơn nhờ vào ân phước của thời gian và địa điểm của chúng.

Người viếng thăm nên chọn thời điểm thích hợp để hành lễ Salah tại Rawdah, và cố gắng tìm những lúc ít người. Không được phép chen lấn anh em Muslim của mình, không được bước qua vai của người khác, hay đi ngang qua trước mặt những người đang hành lễ Salah chỉ để được hành lễ tại đó.

[1] Al-Bukhari, số (1195), và Muslim, số (1390).

Vì việc hành lễ Salah tại Rawdah là một lễ Salah Sunnah (khuyến khích) nên không thể thực hiện nó bằng một hành vi bị cấm. Ngoài ra, người viếng thăm phải tuân thủ và cam kết với các quy định và sự sắp xếp dành riêng cho việc vào Rawdah, chọn thời điểm thích hợp, và hợp tác với những người chịu trách nhiệm tổ chức cho du khách vào bên trong.

Tận dụng thời gian bằng việc gia tăng các việc làm tốt đẹp để đến gần Đấng Tạo Hóa Tối Cao, như là dâng lễ Salah, đọc kinh Qur'an, tụng niệm, cầu nguyện, tham dự các buổi tụng niệm, các buổi học kiến thức, các lớp học kinh Qur'an Cao Quý và những việc khác tương tự.

Tôn trọng Kinh Sách của Allah Toàn năng và bảo vệ Nó khỏi việc nghịch phá các trang giấy, viết lên đó, hoặc hạ thấp và xúc phạm Nó bằng cách đặt giày dép bên cạnh Nó, hoặc đặt Nó trên mặt đất và những hành vi tương tự, bởi Lời phán của Allah Tối Cao:

﴿ذَٰلِكَ ۖ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾﴾

{Đó (là điều lệnh của Allah). Ai tôn trọng các biểu hiệu của Allah thì y thực sự thuộc những trái tim ngoan đạo.} (chương 22 – Al-Hajj, câu 32).

Hạ cái nhìn xuống trước những điều Allah đã cấm: Bắt buộc người viếng thăm Masjid của Nabi phải hạ cái nhìn xuống trước những điều không được phép nhìn, và phải nhận thức được sự nghiêm

trọng của việc phạm tội tại những nơi linh thiêng này, cũng như những hình phạt kéo theo. Quả thật, tội lỗi trở nên nghiêm trọng hơn tùy thuộc vào sự thiêng liêng của thời gian và nơi chốn, và các việc làm ngoan đạo cũng tương tự. Và người phụ nữ Muslim phải chú trọng tuân thủ Hijab theo giáo luật, không phô bày vẻ đẹp và trang sức của mình để không gây cám dỗ cho đàn ông, bởi quả thật, tội của việc này là rất lớn.

Cảnh báo về việc mải mê chụp ảnh, quay phim hoặc xem các hình ảnh và đoạn phim trên điện thoại, và sự việc càng trở nên nghiêm trọng hơn nếu những hình ảnh và đoạn phim này thuộc loại bị cấm.

Giữ cho Masjid Nabawi thanh sạch khỏi mọi điều không phù hợp với nó, như tranh chấp, lớn tiếng, thông báo tìm vật thất lạc, mua bán, và những việc tương tự không nên làm trong đó cũng như trong các Masjid khác; theo Hadith do Abu Huroiroh thuật lại từ Nabi ﷺ rằng Người đã nói:

«إِذَا رَأَيْتُمْ مَنْ يَبِيعُ أَوْ يَبْتَاعُ فِي المَسْجِدِ، فَقُولُوا: لَا أَرْبَحَ اللَّهُ تِجَارَتَكَ، وَإِذَا رَأَيْتُمْ مَنْ يَنْشُدُ فِيهِ ضَالَّةً، فَقُولُوا: لَا رَدَّ الله عَلَيْكَ».

{Khi các ngươi thấy ai mua bán trong Masjid, thì hãy nói: Cầu cho Allah đừng ban lợi lộc cho việc mua bán của ngươi, và khi các ngươi thấy ai rao tìm vật bị mất trong đó, thì hãy nói: Cầu cho Allah đừng trả

nó lại cho ngươi.}[1]

Đảm bảo sự sạch sẽ cá nhân, và tránh những mùi khó chịu như tỏi, hành, khói thuốc và mồ hôi, và những thứ tương tự gây khó chịu cho những người anh em đang dâng lễ nguyện Salah của mình; theo Hadith của Jābir bin ‘Abdullah, người thuật lại rằng Thiên Sứ của Allah ﷺ đã nói:

«مَنْ أَكَلَ ثُومًا أَوْ بَصَلًا، فَلْيَعْتَزِلْنَا - أَوْ قَالَ: فَلْيَعْتَزِلْ مَسْجِدَنَا - وَلْيَقْعُدْ فِي بَيْتِهِ».

{Bất cứ ai ăn tỏi hoặc hành, hãy ở xa Ta ra - hoặc Người nói: hãy tránh xa khỏi Masjid của Ta - và y hãy ở nhà của mình}[2].

Quan tâm đến việc giữ gìn vệ sinh cho Masjid Nabawi, không vứt rác thải bên trong Masjid và khuôn viên, như thức ăn thừa và khăn trải dùng cho bữa Iftar, đặc biệt là trong tháng Ramadan, hoặc khạc nhổ trong các lối đi và sân bãi, và những hành vi tương tự.

Cần phải tránh hành lễ Salah tại các lối đi, ở các lối ra vào và những nơi đông đúc, bởi vì điều đó dẫn đến những tác hại, làm cản trở đường đi và gây phiền hà cho những người Muslim.

Nam giới và phụ nữ phải lễ nguyện Salah tại các khu vực riêng được chỉ định cho mỗi giới, bên trong

---

[1] At-Tirmizdi ghi số (1321) và Ibnu Khuzaimah ghi số (1305), với đường truyền Sahih.

[2] Al-Bukhari, số (7359), và Muslim, số (564).

Masjid Nabawi hoặc trong các sân của Masjid. Nam giới không được lễ nguyện cạnh phụ nữ, và phụ nữ không được lễ nguyện cạnh nam giới. Phải hết sức thận trọng để không đứng trước Imam.

Bước ra khỏi Masjid bằng chân trái trước, và nói:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ».

"Ol lo hum ma in ni as a lu ka min fadh li ka" - Ý nghĩa: "Lạy Allah, bề tôi cầu xin thiên lộc nơi Ngài"[1], Hoặc Salawat cho Nabi ﷺ, nói:

«رَبِّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ فَضْلِكَ».

«Rab bigh fir li zu nu bi, waf tah li ab wa ba fadh lak» Ý nghĩa: "Lạy Thượng Đế của bề tôi, xin hãy tha thứ tội lỗi cho bề tôi và xin hãy mở cho bề tôi các cánh cửa ân huệ của Ngài."[2].

Thứ tư: Các quy định và Lễ tiết về việc viếng mộ của Thiên Sứ ﷺ cũng như ngôi mộ của hai người bạn đồng hành của Người.

* Việc đến thăm ngôi mộ của Nabi ﷺ cũng như hai ngôi mộ của hai người bạn đồng hành của Người, Abu Bakar và 'Umar, là điều được khuyến khích cho người dân Madinah và những ai từ nơi khác đến viếng thăm; dựa trên các bằng chứng chung cho thấy việc viếng mộ là hợp giáo lý, trong đó có lời

[1] Do Muslim ghi số (713).
[2] At-Tirmizdi ghi số (314), với đường truyền Sahih.

phán của Nabi ﷺ:

«نَهَيْتُكُمْ عَنْ زِيَارَةِ القُبُورِ، فَزُورُوهَا».

{Ta đã từng cấm các ngươi đến viếng mồ mã, thì hãy đến viếng.}[1].

Và về giá trị của việc cầu Salam cho Nabi ﷺ sau khi Người qua đời, Người ﷺ đã nói:

«مَا مِنْ أَحَدٍ يُسَلِّمُ عَلَيَّ، إِلَّا رَدَّ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيَّ رُوحِي حَتَّى أَرُدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ».

{Bất cứ người Muslim nào chào Salam Ta, Allah sẽ trả lại linh hồn cho Ta để Ta đáp lại lời chào Salam của người đó.}[2].

Và phụ nữ không được phép viếng thăm ngôi mộ của Người ﷺ hoặc ngôi mộ của bất kỳ người Muslim nào khác, bởi vì việc viếng thăm mộ là điều được phép đối với nam giới, còn phụ nữ thì đã bị cấm viếng thăm mộ, bởi Ibnu 'Abbas đã nói:

«لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ زَائِرَاتِ القُبُورِ، وَالمُتَّخِذِينَ عَلَيْهَا المَسَاجِدَ وَالسُّرُجَ».

«Thiên Sứ của Allah ﷺ đã nguyền rủa những người phụ nữ đến thăm ngôi mộ, và những người đã lấy các ngôi mộ làm các Masjid và thắp đèn đuốc lên đó.»[3], và Abu Huroiroh thuật lại:

«أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ لَعَنَ زَوَّارَاتِ القُبُورِ».

---

[1] Do Muslim ghi số (977).

[2] Ahmad ghi, trong tập Musnad số (10815), với đường truyền Hasan.

[3] Do Abu Dawood ghi số (3236), At-Tirmizdi ghi số (320), và An-Nasa-i' ghi số (2043).

"Nabi ﷺ đã nguyền rủa những người phụ nữ đi viếng ngôi mộ.}"[1].

* Và không được phép lữ hành chỉ với ý định thăm ngôi mộ của Nabi ﷺ, mà ý định của chuyến đi phải là để thăm Masjid và dâng lễ nguyện Salah trong đó. Khi đã ở Madinah, người đó được giáo luật cho phép thăm mộ, giống như được giáo luật cho phép đối với cư dân của Madinah; Nabi ﷺ đã nói:

«لَا تُشَدُّ الرِّحَالُ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ: مَسْجِدِي هَذَا، وَمَسْجِدِ الحَرَامِ، وَمَسْجِدِ الأَقْصَى».

{Không được thực hiện bất kỳ cuộc du hành nào ngoại trừ để đến ba Masjid: Masjid này của Ta, Masjid Al-Haram, và Masjid Al-Aqsa.}[2]

Phép tắc hợp giáo lý khi thăm viếng ngôi mộ của Nabi ﷺ và hai ngôi mộ của hai người bạn đồng hành của Người.

Người thăm viếng đứng trước mộ của Nabi ﷺ rồi chào Salam đến Nabi ﷺ một cách lễ độ và nhỏ tiếng, nói: "As sa la mu 'a lai ka da ro su lol lo hi wa roh ma tul lo hi wa ba ro ka tuh." Và nếu nói thêm: "Ash ha đu an na ka qod bal lagh tar ri sa lah, wa ađ đây tal a ma nah, wa na soh tal um mah, wa ja hađ ta fil la hi hoq qol ji hađ." thì không vấn đề gì; bởi vì tất cả những điều này đều là sự thật.

---

[1] At-Tirmizdi ghi số (1056), và Ibnu Majah ghi số (1576), với đường truyền Hasan.

[2] Al-Bukhari ghi số (1189) và Muslim ghi số (1397) và lời Hadith của Muslim.

Sau đó, bước một bước sang bên phải để đối diện với ngôi mộ của Abu Bakar Os-Siddiq và nói: "(As sa la mu 'a lây ka da A ba Ba kar Os Sid diq, As sa la mu 'a lây ka da Kho li fa ta Ro su lil lah ﷺ, ro dhi yal lo hu 'an ka wa ar dho ka, wa ja za ka 'an um ma ti Mu ham ma din ﷺ khoi ron)" - "Cầu xin bình an cho ông, hỡi Abu BakAr Os-Siddiq, cầu xin bình an cho ông, hỡi Khalifah của Thiên Sứ của Allah ﷺ, nguyện Allah hài lòng về ông và làm cho ông hài lòng, và cầu xin Ngài ban phần thưởng tốt đẹp cho ông thay cho cộng đồng của Muhammad ﷺ."

Sau đó, bước một bước sang phải để đối diện với mộ của 'Umar bin Al-Khattab rồi nói: "As sa la mu a lây ka da 'U ma rol Fa ruq, ro đhi yol lo hu an ka wa ar đho ka, wa ja za ka an um ma ti Mu ham ma đin ﷺ khoi ron" - Cầu xin bình an cho ông, hỡi 'Umar Al-Faruq, cầu xin Allah hài lòng về ông và làm cho ông hài lòng, và cầu xin Ngài ban phần thưởng tốt đẹp nhất cho ông thay cho cộng đồng của Muhammad ﷺ.

Ibnu 'Umar, khi trở về từ chuyến đi, ông đã đến ngôi mộ của Nabi ﷺ và nói: "As sa la mu a lây ka da ro su lul loh, as sa la mu a lây ka da a ba bakar, as sa la mu a lây ka d a ba ta" - "Cầu xin bình an cho Người, hỡi Thiên Sứ của Allah; cầu xin bình an cho ông, hỡi Abu Bakr; cầu xin bình an cho cha, hỡi cha của con",

sau đó ông rời đi[1].

Không được chạm vào thành mộ và hàng rào, cũng không được hôn chúng:

Imam Malik nói: "Khi chào Salam đến Nabi ﷺ, nên đứng hướng mặt về ngôi mộ; không hướng về Qiblah, đến gần và chào Salam và không dùng tay chạm vào ngôi mộ."[2].

Giới Imam đều đồng thuận rằng không được chạm tay vào mộ của Nabi ﷺ và cũng không được hôn lên đó.

Không đứng lâu tại mộ mà chào Salam rồi rời đi.

Imam Malik nói: “Tôi không thấy nên đứng cầu xin bên mộ của Nabi ﷺ, mà nên chào rồi đi”[3].

Và Nafi' nói: Con trai của 'Umar thường chào Salam tại mộ.. tôi đã thấy ông ấy cả trăm lần và hơn thế nữa đến mộ và nói: "As sa la mu 'a lan na bi ﷺ. As sa la mu 'a la a bi bakar, as sa la mu 'a la a bi" - "Cầu xin bình an cho Nabi ﷺ. Cầu xin bình an cho Abu Bakr, cầu xin bình an cho cha của tôi", sau đó ông rời đi[4].

Đối với những gì một số người viếng thăm bằng cách lớn tiếng tại mộ của Người ﷺ và việc đứng đó trong một thời gian dài là trái với những gì được

---

[1] Al-Baihaqi ghi lại trong Al-Sunan Al-Kubra số: (10271), với đường truyền Sahih.

[2] Trích từ sách Ash-Shifa của Qadi Iyad, quyển 2, trang 199.

[3] Ash-Shifa của Qadi ‘Iyad (2/199).

[4] Do Al-Ajurri ghi trong Asy-Syari'ah (5/2374) số (1853).

quy định.

Không được phép cầu xin khấn vái Thiên Sứ ﷺ hoặc bất cứ tạo vật nào khác để mang lại lợi ích hoặc đẩy lùi tác hại, hoặc cầu xin đáp ứng nhu cầu, hoặc giải trừ hoạn nạn, hoặc chữa lành bệnh, hoặc cầu xin sự can thiệp, hoặc cầu xin sự cứu rỗi khỏi sự trừng phạt, hoặc những hình thức cầu xin tương tự; bởi vì việc cầu xin khấn vái bất cứ ai khác ngoài Allah về những điều mà chỉ một mình Allah mới có quyền năng thực hiện là điều cấm kỵ và là tội đại Shirk. Allah Tối Cao phán:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ٱدۡعُونِيٓ أَسۡتَجِبۡ لَكُمۡۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسۡتَكۡبِرُونَ عَنۡ عِبَادَتِي سَيَدۡخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ٦٠﴾

{Thượng Đế của các ngươi phán: "Các ngươi hãy cầu nguyện TA, TA sẽ đáp lại các ngươi. Riêng những kẻ tự cao tự đại không chịu thờ phượng TA, họ chắc chắn sẽ vào Hỏa Ngục một cách đáng khinh."} (chương 40 - Ghafir, câu 60). Đấng Hiển Vinh phán:

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ عِبَادٌ أَمۡثَالُكُمۡۖ فَٱدۡعُوهُمۡ فَلۡيَسۡتَجِيبُواْ لَكُمۡ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ١٩٤﴾

{Thật ra những thứ mà các ngươi cầu nguyện ngoài Allah cũng chỉ là những bề tôi (của Allah) giống như các ngươi mà thôi. Do đó, các ngươi cứ hãy cầu nguyện đến chúng xem chúng có đáp lại lời

nguyện cầu của các ngươi không nếu các ngươi nói thật!} (chương 7 – Al-'Araf, câu 194), Đấng Tối Cao phán:

﴿وَأَنَّ ٱلۡمَسَٰجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدۡعُواْ مَعَ ٱللَّهِ أَحَدٗا ١٨﴾

{Quả thật, các Masjid là của Allah, vì vậy, các ngươi đừng cầu nguyện cùng với Allah bất kỳ ai.} (chương 72 – Al-Jinn, câu 18).

Không được cầu xin Allah tại ngôi mộ. Nếu muốn cầu xin, thì hãy đi ra khỏi ngôi mộ, hướng về Qiblah và cầu xin, chứ không được hướng về ngôi mộ mà cầu xin.

Imam Malik đã nói: "Tôi không cho rằng nên đứng cầu xin tại mộ của Nabi ﷺ."

Không được phép thường xuyên lui tới ngôi mộ mỗi khi vào hoặc rời khỏi Masjid, dù là đối với người dân Madinah hay khách viếng từ nơi khác, bởi vì e rằng đó là việc lấy ngôi mộ làm nơi cho lễ tết.

Thiên Sứ của Allah ﷺ đã cấm điều đó qua lời nói:

«لَا تَتَّخِذُوا قَبْرِي عِيدًا، وَلَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قُبُورًا، وَحَيْثُمَا كُنْتُمْ فَصَلُّوا عَلَيَّ، فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تَبْلُغُنِي».

{Các ngươi chớ lấy mộ của Ta làm nơi cho lễ tết, và đừng biến nhà của các ngươi thành mồ mả, và bất cứ nơi nào các ngươi ở thì hãy Salawat cho Ta, bởi quả thật lời Salawat của các ngươi sẽ đến được với

Ta}[1].

Ý nghĩa của lời: {chớ lấy mồ của Ta làm nơi cho lễ tết} là việc lặp đi lặp lại hành động thăm viếng vào một thời gian hoặc một dịp đặc biệt nào đó, chẳng hạn như qui định việc thăm viếng vào mỗi ngày, mỗi tuần, hoặc mỗi tháng, hoặc chỉ đến viếng vào một dịp cụ thể nào đó. Và cũng có lời giải thích rằng: nghĩa là chớ biến nó thành một dịp lễ tết để tụ tập tại đó.[2]

Imam Malik nói: "Người dân Madinah khi vào và ra khỏi Masjid không bắt buộc phải đứng lại nơi mộ của Người, mà điều đó chỉ dành cho người nơi khác."[3]

Và lời của Imam: "Việc đó chỉ dành cho những người nơi khác", ý muốn nói là việc viếng thăm nói chung, chứ không phải là việc viếng thăm lặp đi lặp lại mỗi khi ra vào.

Không đứng trước mộ với tư thế như người đang lễ nguyện Salah, bằng cách đặt tay này lên tay kia trên ngực hoặc dưới đó; bởi vì tư thế này là dành riêng cho lễ Salah, và đó là một hình thức hạ mình và thần phục chỉ phù hợp với một mình Allah Toàn năng.

Không được hướng về ngôi mộ từ một nơi xa để

---

[1] Ahmad ghi trong tập Musnad số (8804), với đường truyền Hasan.

[2] Xem: Al-Mufradat của Al-Raghib Al-Asfahani (trang 594); Sharh Al-Sudur bi Tahrim Raf' Al-Qubur của Al-Shawkani (trang 16).

[3] Al-Shifa li Al-Qadi 'Iyad (2/204), Al-Madkhal li Ibnu Al-Hajj (1/262).

chào Salam đến Nabi ﷺ như cách một số người thường làm; bởi vì đây không phải là hành động của các vị Sahabah cũng như của các vị tiền bối ngoan đạo trò trong số bốn vị Imam và những người khác.

Không được phép hướng về ngôi mộ của Thiên Sứ ﷺ để cầu xin, đọc Kinh Qur'an hoặc những việc làm tương tự từ bất kỳ hướng nào, bởi đây là một hành động cùng loại với những điều đổi mới đã được đề cập trước đó. Người Muslim không được phép tự đặt ra trong tôn giáo của mình những điều mà Allah không cho phép, và Imam Malik đã phản đối những hành động tương tự như vậy, ông nói: "Thế hệ sau của cộng đồng này sẽ không được chấn chỉnh ngoại trừ bởi những gì đã chấn chỉnh thế hệ đầu tiên của nó."[1].

Không được bận rộn chụp ảnh và phát trực tiếp trong lúc chào Salam Nabi ﷺ.

Cầu xin Allah ban bình an và phúc lành cho Nabi của chúng ta Muhammad, cho gia quyến và bạn đồng hành của Người, và ban thêm bình an.

❋❋❋

[1] Trích từ bộ Fatawa của Sheikh Ibnu Bazz, quyển 16, trang 110.

Mục lục

Những Ưu Việt, Các Lễ Nghĩa Của Masjid Nabawi, Cung Quy Tắc Viếng Thăm Mộ Nabi ﷺ Và Mộ Hai Vị Bạn Đồng Hành Của Người - cầu Allah hài lòng về hai vị đó -.....2
Lời Mở Đầu.....2
Thứ nhất: Những sự ưu việt của Masjid An-Nabawi.....3
Thứ hai: Sự khuyến khích viếng thăm Masjid Nabawi.....5
Thứ ba: Lễ nghĩa viếng thăm Masjid Nabawi.....6
Thứ tư: Các quy định và Lễ tiết về việc viếng mộ của Thiên Sứ ﷺ cũng như ngôi mộ của hai người bạn đồng hành của Người.....15

❋❋❋

vi492v1.0 - 10/11/2026

رئاسة الشؤون الدينية بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and the Prophet's Mosque in languages